

OLVASÓSZOLGÁLAT

LEVÉLCÍMÜNK: DÉLMAGYARORSZÁG SZERKESZTŐSÉGE,
SZEGED, SAJTÓHÁZ, PF.: 153. 6740.
TELEFON: 12-825.

A 21Y-os ügyében

Új-Petőfitelep lakói fordulnak segítségért, a 21Y-os járat ügyében. Áldatlan állapotnak érezzük a telep közlekedését. Egyre több a munkába, iskolába járó fiatal, bővíti a telep, mind zombiból építkeznek, telepsznek le itt, és a sok idős emberről még nem is beszéltem. Miközben egymást érik a 20-as, 21-es, 22-es és a tápi buszok, ezzel szemben Petőfitelep másik végébe, az úgynevezett Új-Petőfitelepre óránként egyszer van autóbusz. Mintha itt nem is élne emberek!

A kérésünk az lenne: szüntessék meg a sima 21-es és járjon az Új-Petőfitelepre felé legalább 30 percenként, reggeltől estig. Tudnillik aki a régi Petőfitelepre megy, sokkal egyszerűbb a Gábor Áron utcán átszállni a 20-asra, vagy gyalog (egy megállót) a végállomásig elmenni, mint Új-Petőfitelep lakóinak ázva-fázva várni egy órát, vagy gyalogni 4-5 megállót. Talán az Y-osra nem is lenne szükség

és a belvárosból nem 75 perc alatt érne ki a busz, különösen ha délutános az illető és este 7-ig vagy 10-ig dolgozik. Nem beszélve arról, hogy a busz állandó késésben van, azonkívül ha nincs leszálló a Lidice téri iskolánál, akkor meg sem áll, az ott várakozó gyerekeket nem veszi föl; gyalogolhatnak hazafelé fél órát vagy még többet. *El is neveztek a járatot „csúszlinak”, és igazuk van, ezzel a 21Y-nal nem találtak a célba.* Sokszor tapasztaljuk azt is, hogy az esti órákban (18 órától kezdve) az autóbusz ki sem megy a végállomásig, így az utolsó két megállónál várakozók jobb, ha elindulnak másfelé, mert fölösleges a várakozás.

Új-Petőfitelep lakóinak nevében:
Bozóki Gyuláné,
aki a levelet a Volán személyszállítási üzemigazgatójának címezte, de eljuttatta szerkesztőségünkbe is.

Sokan vannak a hivatalosok, de kevesen a választottak

(Egy tévéadás ürügyén)

Megvallom, érthetetlen volt előttem, miért halad oly nehezen a Szegednek oly sok érdemet szerzett, ezért méltán nagyműltű Dugonics Társaság feltámasztására indított, jószándékkal teli mozgalom.

Az okot elsősorban a kitűzött célok ismeretében hiányában véltem felfedezni, hiszen – gondoltam –, ha nem tudják, hogy mit is kínálnak és mit kérek érte cserébe, nem is érdeklődnek a valójában nagyon is érdekelt embereket. Az igazság az, hogy az ismertetésre irányuló szándék bőven megvolt, csupán az illetékes hírközlő szervek egy részénél hiányzott a segítő akarat, aminek oka megint csak a mélyebb ismeretek hiánya volt.

Ennek megszüntetése érdekében volt nagy jelentőségű a TV Szegedi Stúdiója által készített és október 24-én sugárzott interjú-sorozat. A műsorban nagy nyilvánosság előtt mondhatta el a társaság vezetőségének és tagságának néhány ismert nevű tagja, hogy miben látja a szervezet újra működésének a jelentőségét.

A műsorvezető – Sári Zsuzsanna – jól szerkesztett kérdéseire adott válaszában dr.

Turai Géza, a társaság főtitkára (és nem titkáral), dr. Bányai Jenő alelnök elmondhatta, milyen körülmények között működhetett kiváló eredményességgel az előd, és hogy mi a feltétele a kitűzött célok elérésének a mai helyzetben. Megvilágosodott, hogy már akkor tudták a tudósok, művészek: *ki kell lépniük a maguk kis, elszigetelt környezetéből, s egy társaságban, egymást segítve képesek érvényesülni, szolgáljni legjobban a közös érdeket, tehetnek a városért.* Így teremtett egységet közöttük a Szegedért tenni akarás.

Manapság – sajnos – tapasztalható a fokozott mértékű közömbösség, a pesszimizmus, ami azért veszélyes, mert nagyban akadályozza a fejlődésért folytatott erőfeszítéseket, annak elérését, hogy megteremtjük a művészeti, tudományos, irodalmi munkához alapvetően fontos, kedvezőbb körülményeket.

Mind dr. Bányai Jenő, mind dr. Turai Géza személyi példák egész során mutatták be – a régi társaság megalapításától az 1952-es betiltásig –, hogy milyen eredményeket értek el. Mód nyílt arra, hogy pályázatok kiírásával, irodalmi művek kiadásával, tudományos ered-

mények publikálásával, nyilvánosság biztosításával segítették az egyéni érvényesülést és egyúttal a társadalom fejlődését.

A tagoknak több, mint a feléről elmondható, hogy neves személyiségek Szegednek. Erről tanúskodott néhány, a műsorban még megemlékezett „választott”, így dr. Csillik Bertalan professzor, Szendrei János professzor, Dér Endre József Attila-díjas író (irodalmi titkár), Szuromi Pál művészettörténész (művészeti titkár) és dr. Veress Sándor (szervező titkár). Valamennyien hitet tettek a társaság célkitűzései mellett. Elmondták, hogy miért vállalják a tagsággal együttjáró nehézségeket és javaslataikkal segítették a továbbhaladást, a fejlődés gyorsítását.

Nem csoda, hogy a tévéadás után több jele is mutatkozott a fokozott érdeklődésnek. Sokan felismerték – mint ahogyan dr. Ványai Éva, a Dugonics Társaság elnöke elmondta a Délmagyarországnak adott nyilatkozatában –, hogy munkájukhoz nagy segítséget nyerne az egyre fejlődő egyesületben.

Kikli Tivadar

A Volán válasza:

Mint ismeretes, a korábbi években Új-Petőfitelep közvetlen a tömegközlekedési hálózatba nem volt bekapcsolva a feltételek hiánya miatt. Az utazási lehetőséget a térség lakóinak a 20, 21-es, illetve a 72-es jelzésű autóbuszok biztosították, jelentős rágalogolási távolsággal. A térséget 1990. május 27-én kapcsoljuk be a tömegközlekedési hálózatba.

A közlekedési rendet a lakosság képviselőivel és az illetékes hatóságok egyetértésével – a lehetőségeink keretén belül – alakítottuk ki. Az új (21Y) vonal közvetlen kapcsolatot biztosít a Mars tér és a személyi pályaudvar között. A vonalon 4 új megállóhely létesült és munkanapokon csúcsidőben 20 percenként közlekednek a járatok. Több esetben is vizsgáltuk a forgalmat, a járatok többsége átlagos, illetve gyenge terheléssel közlekedett. A 21-es autóbuszvonal jelenlegi végállomásának megszüntetésével jelentős utasérdekeket sértenénk... ugyanakkor véleményünk és gyakorlati tapasztalataink alapján a jelenlegi utazási igény nagysága sem indokolja.

A délutáni műszakról való hazaszállítást végző járatoknál a várakozási idő valóban nagyobb az átlagosnál, de az iparkörzetekből beérkező járatokhoz a csatlakozási, átszállási lehetőséget is figyelembe kell vennünk.

Az autóbuszjáratok menetrend-szerűségével, végállomásig való közlekedésével kapcsolatos problémák valóban előfordulhatnak forgalmi okból, illetve emberi mulasztásból. Ezek kiszűrését, megszüntetését fokozott figyelemmel kísérjük és a szükséges intézkedést megteszük.

Az autóbuszvonalak módosítási javaslatára: *előkészületi munkálatok folynak az önkormányzattal és az SZKV-val Szeged város egységes tömegközlekedési hálózatának kialakítására, mely várhatóan kedvező hatással lesz Új-Petőfitelep térségére is.* Megvalósítását kérjük szíves türelmüket.

Mező István üzletigazgató
Heintz Ferenc forg. és ker. vezető

Meggkérdőjelezett értékek Üres székek, rendőri kíséret

Elgondolkodtam egy, a közel-múltban megjelent újságcikk kapcsán, melyből megtudtam, hogy Nyíregyházán, a helyi pedagógusok eltiltották diákjaikat a színház Gyöngyélet című előadásától. Az okok szerint a darab reménytelenséget, s az unalmas mindennapokat tükrözi, ezenfelül sok trágár kifejezés hangzik el. S különben is a színháznak az életbe vetett hitet, az ideális világot kellene ábrázolnia. Ha jól értem a tanárok gondolkodásmódját, a szóban forgó darab nem szolgálja gyermekeik lelki épülését, és nem elégítik ki azok szórakozási igényeit sem.

Fel kell hívjam figyelmüket, ha ezen érveket veszem alapul, a kortárs írók jelentős részét kellene menesztetni, s talonba helyezni az elmúlt századok számos darabját is. Azért remélem, Shakespeare még tananyag Nyíregyházán, bár az elhangzottak alapján ez ugyancsak vitatható, hiszen ő is saját korát

tárlja. Vagy csak a múltból lehet tanulni, a jelenből nem?

A trágár beszédet illetően ismét elbizonytalanodtam. Vajon mennyivel lélekborzolóbb szemünknek a színpadról megszokott véres jelenetek sora, mint fülünknek a környezetünkben ismert obszcén kifejezései?

Mindazok, akik a színháztól ideákat várnak, javasolom, hogy ezentúl a repertoár alakításánál legyenek résen, s ha egy Otellót, vagy más olyan darabot szeretnének műsorra tűzni, amelyben az emberi értékek mellett pl. öldöklés is szerepel (vérpatakkal, műtörrel, élethűen), előre tiltakozzanak! De tiltakozzanak mindenért, hiszen mindenben, az életben s a színházban egymás velejárája a pozitív és a negatív élmény. Csak közben jusson eszükbe, színház az egész világ!

Kisherceg Tamás

Itt születtem...

Alsóvároson, a Róka utcában volt a Nagymama kis háza (már új épült a helyén). A naptáron ez állt: 1911. május 7.

Várták rám nagyon. Most, 1991 nyarának végén, a nővérem Mancika és Bélu, Gáborék s a két évvel fiatalabb kishúgom, Pirike várt rám, családijával együtt.

De nemcsak ők – várt rám ez a nekem oly drága város, emlékeivel, utcáival, a szőke Tiszával, Újszegeddel, s gyermekeimmel, ifjúságom minden szívemben aranybetűkkel bevészt élményével.

Igen. Ez így igaz! Olyan újnak láttam most, mintha a kedvemért felöltöztették volna ezt a várost! Mi tette? Nem tudom! Csak kőborolat dobogó szívvel, s lám a villamos már nem úgy kanyarodott a nagyállomás felé, mint régen. Meglepődtem. A Borbás utca a régi volt, s a Mátyás templom, ahová mint kis zárdista leány jártam a kedves nővérekkel, olyan ismerősen fogadott, mintha tegnap mentem volna el. Persze hogy sírom kellett. Látod? Eljöttem, sügtam a Jézuskának.

Végigmentem a Szentháromság utcán, megsimogattam a zárda falát, s rakosgattam az emlékeimet, mint gyerek a kirakós kockákat. Utam mentén köszöntött a sok új ház, szinte repülni lett volna jó, mintha kismadár lennék –, hogy mindent, mindent lássak.

Istenem, a régi Boldogasszony sugárút. Akkor még nem volt a „Hősök kapuja”, csak faszor a bal oldalon – Pirikével már onnan futottunk, hogy mire hetet harangoznak, hazaérjünk. Apuka már kint várt az ajtóban. Akkor így volt! (Mi van ma?) Mégis szép volt.

Egy délelőtti végigmentem a Kárász utcán, a korzón leültem, rámszűrődött a fák ágai közül a nyári napfény. Gondolkodtam, s mintha most

láttam volna először Széchenyi márvány szobrát, Tisza Lajosét, Vásárhelyiét, s ami szívemen legkedvesebb talán – a mi gyönyörű városházunkat.

Elsétáltam végig a Tisza-parton. Mivel a Duna mellé kerültem (majdnem 40 évvel ezelőtt). Milyen kicsinek, sárgás vízűnek láttam az én Tiszámat. Mégis, mégis az anyém volt. A „Regdonjával”, ahol Pirikével úszni tanultunk.

Láttam az új hidat. Kerestem a „Bertalan”-emléket. Kerestem a túlsó parton a régi strandot.

Tizenhét éves voltam, Istenem, most 80 múltam. Első szerelem. Tánckiskola, a régi „Kass Szállóban” (láttam, most renoválják!) Ifjúsági előadások, szombat délutánonként a mi színházunkban. Nevek jönnek elmémet: Ladomerszky Margit, Patkós Irma a primadonna, Ajtay Andor a bonviván, Tímár Józsa, Dajka Margit és Páger Antal stb., stb. Menyire szerettük őket! S most, mikor indultam hazafelé, csak megnéztem a régi vármaradványt, s a csodálatosan megszépült múzeumunkat.

Előtte a sok virág, a szökőkút, mintha álmodnék. S egy este elvittek a színházba. Toscát hallgattuk. Gyönyörű volt az előadás, a rendezés, s a színház maga, kívül-belül, mintha nem lenne igaz! Nekem most felújítva szebb mint a pesti Operaház. (Vajon kinek, kiknek köszönhető? Nem tudom.) De boldog vagyok, hogy itt születtem, s most talán örökre (éveim száma miatt) itthagynom ezt a nekem oly drága várost, továbbsodor az élet, szerettem felé.

Húszévesen asszonyának elvitt a férfi, aki szeretett, aki már 31 éve alussza örök álmát,

de neki köszönhetem két ikerfiamat, s három unokámat.

Az évek hol nagyon szépen, hol nagyon szomorúan tovaszálltak.

Búcsúzom tőled városom, te kedves. Ki tudja, látlak-e még? A sors nem kérdi, akarsz-e még élni, csak azt tudom, pár nap, értem jön a fiam, s az árva kis édesanyának szép, új, meleg otthon nyújt.

Tarisznyám tele, viszem magammal, de ezt a kis verset, amit évekkal ezelőtt írtam, egy kiküldetés alkalmával, mikor ballagtam egy dunai kis holtág mellett a töltésen, hazaérve papírra vettem, most itthagynom emlékül:

Szeged

A fák kacéran vízbe néznek.

Megzissen a sok levél.

A túlsó partról – csónak indul, benne, egy legény füttyürész.

Keskeny a folyó – csak pár méter,

s a fütty úgy száll a víz felett,

mint csivitoló, friss madárdal trillázva – ég és föld között.

A töltésen – aprózva lépek.

Aranyló napfény rám nevet.

Othon járok a Tisza partján,

s magamhoz öllelek: Szeged.

Kántor Antalné

Budapest

Nemzeti ünnepünk alkalmat ad régnemlőtt barátok találkozására. Hírek, nézetek, pletykák cserélnek gazdát. Mondják: „suttog a város” bizonyos furcsaságokról.

Az 1956-os Emlékérem kiosztására kedden, 22-én került sor Szegeden, a megyei önkormányzat épületében. Úgy hírlik, a kitüntetettek ülésrendjét előre, gondosan megtervezték, szoros betűrendet tartva. Egy helynek kellett volna „igazoltnak” üresnek maradni, mégis előfordultak sorok, amelyekből 4-5 személy is hiányzott. Ezek megtagadták az Emlékérem átvételét. Így szól a fáma.

Név nélkül bárki könnyen beszél, de tanúskodni, ügyekbe bekeveredni már nem szeretnek az emberek.

Szűcs László, Szatymaz polgármestere mégis vállalja: „Nevemet adom az üggyhöz. Valóban minden úgy történt.”

Most már csak olyan személyt kell keresni, aki részt vett a bojkottban és elárulná annak okát.

Hamarosan ő is megkerül: Albert Zoltán, a Pofosz tagja.

„Én senkit nem bujtottam föl. Egyedül a magam nevében beszéltek. Kimondom nyíltan, nem vettem át az Emlékéret, mert olyan emberek kezéből nem fogadok el kitüntetés, akik tagjai voltak a pártnak. Annak a pártnak, amelyik a kezeinkre rakta a bilincseket.”

Később Albert Zoltán hozzátesszi: „Most már sajnálom, hogy nem mentem el. Ott volt a félreértés, hogy csak az utolsó pillanat-

ban dőlt el, hogy Raffai Ernő adja át a medálját, ő hiteles ember. Tőle örömmel átvettem volna.”

Bekapcsolódik a beszélgetésbe Balla József is: „Írd meg, hogy én Zolival teljesen egyetértek. Nem rejtem véka alá a véleményem.”

Hát megírtam. Remélhetőleg nyilvánosságra is kerül és így nemcsak „suttog a város” róla.

*
Mások is jönnek. Pofoszok.

Van itt még egyéb érdekesség is. „Szervezetünk 6 főt delegált a salgótarjáni tüntetésre. Sajnos, kevés a Pofosz pénze. Takarékosan olyanokat válogattunk, akik fölül vannak a hetvenedik életéven, s így utazási kedvezményt élveznek. Törvényisztező módon bejelentettük a tüntetést a rendőrkapitányságon. És mit ad Isten? Két nyomozót kirendeltek mellénk, akik oda-vissza kísértek bennünket rendületlenül. Ilyen sok a pénzünk? Ennyire gazdagok vagyunk? Hat emberre két rendőrt? És egyáltalán mi volt ez? Védelem? Vagy ellenőrzés?”

E történet hitelesítésére Kocsis Illés nyugalmazott őrnagy vállalkozik. Epésen megjegyzi: „Még az a jó, hogy nem hoztak bilincseket. A kommunizmusban 25 évig álltam rendőri felügyelet alatt. Gondolhatjátok, mennyire vágyom az efféle kíséretre.”

Hát mit mondjak? Ez több mint furcsa.

Kövér Károly

SZERETNÉM MEGTUDNI

ROVATUNKBAN OLVASÓINK KÉRDÉSÉRE ADUNK VÁLASZT,
ILLETVE SEGÍTSÉGET.

LEVÉLCÍMÜNK: DÉLMAGYARORSZÁG SZERKESZTŐSÉGE,
SZEGED, SAJTÓHÁZ, PF.: 153. 6740.

Nyugdíj külföldi tartózkodás idejére

M. F.-né Szeged. Gyermekeim Németországban lakik és szeretném meglátogatni, pár hónapot ott is maradni. Úgy hallottam, hogy a külföldön tartózkodás idejére a nyugdíjat szüneteltetni kell. Kérem közölnék, mi erre a jogszabály?

A társadalombiztosítási törvény rendelkezései szerint az érvényes ütlevelel átmenetileg külföldön tartózkodó nyugdíjút beföldön vezetett átutalási betétszámlájára vagy itthoni meghatalmazottja részére kell folyósítani. A meghatalmazott nevére és címére az ellátásra jogosultnak a nyugdíj-folyósító szerv tudomására kell hoznia. Ha a külföldön tartózkodás

egy naptári évet meghalad, a továbbfolyósításhoz a nyugdíj-járnak az ellátásra való jogosultságot újra be kell jelenteni.

A külföldön tartózkodás miatt szüneteltetett, illetőleg nem folyósított nyugellátást, baleseti nyugellátást a nyugdíjra jogosult hazaérkezését követő egy éven belül – előterjesztett igény alapján – utólag fizetik ki.

Olvasónknak azt tanácsoljuk, hogy kössön átutalási betétszámlát és azt közölje a nyugdíj-folyósító szervvel, s amíg külföldön tartózkodik, nyugdíját oda utalják.

Dr. V. M.